

«Όλα δικά μου είναι!»

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Με αυτή τη φράση είναι, που ένα μωρό κατακτά την ανεξαρτησία. Μια επανάσταση που θα μας βάλει στα δύσκολα.

Μέχρι ο «μικρός τύραννος» να μάθει, ότι δεν είναι όλα δικά του μέσα στους τοίχους του σπιτιού, το μόνο που έχετε να κάνετε είναι υπομονή! Όταν όμως τα ένστικτα του μικρού «αρπακτικού» ελευθερώνονται σε δημόσιο χώρο (σε πάρκα, στη παραλία, σε καταστήματα...) είναι αναπόφευκτο το ότι θα βρεθείτε σε

δύσκολη θέση. Σε μια τέτοια περίπτωση το να το μαλώσετε δεν βοηθά. Αν προσπαθήσετε, να του πάρετε από τα χέρια το παιχνίδι που με βία έχει βουτήξει από ένα άλλο παιδάκι, θα ακολουθήσει μια έντονη σκηνή με κλάματα και κραυγές θυμού. Καλύτερα λοιπόν να ακολουθήσετε μιαν άλλη στρατηγική: προσπαθήστε να του αποσπάσετε την προσοχή με κάτι άλλο. Ή αλλιώς απομακρύνετε το από τη σκηνή του «εγκλήματος» προτείνοντάς του κάποιο από τα αγαπημένα του παιχνίδια.

Πριν τη συμπλήρωση των δύο χρόνων τα παιδιά λένε μονάχα λίγες λέξεις, ίσως και ελάχιστες προτάσεις. Ανάμεσα στις είκοσι λέξεις που πρακτικά όλα τα παιδιά έχουν ήδη μάθει υπάρχει και το «δικό μου». Είναι ένα στάδιο σημαντικό, μια από τις πιο εμφανείς αποδείξεις ότι το μικρό αρχίζει να νιώθει την οντότητα του, να ορίζει και να διαχωρίζει τον εαυτό του από τη μαμά και το μπαμπά, ν' αποκτά προσωπικότητα, ανάγκες και επιθυμίες. Όταν όμως το «δικό μου» ολοένα και πυκνώνει, και όταν συνοδεύεται από έντονες διαμαρτυρίες και σκηνές, αρχίζουμε να προβληματιζόμαστε.. Πως βάζεις μυαλό σ' αυτόν τον λιλιπούτειο «εγωιστή» που δεν παίρνει από λόγια; Είναι φυσιολογική αυτή η αχαλίνωτη επιθυμία πραγμάτων, με ιδιαίτερη προτίμηση στα παιχνίδια των άλλων;

Γιατί τα θέλει όλα δικά του

Είναι φυσιολογικό, λένε οι ψυχολόγοι. Η φάση του «είναι όλα δικά μου» είναι μια τυπική περίοδος στην ανάπτυξη των νηπίων, που ξεκινά συνήθως από τους 18 με 20 μήνες για να φτάσει μέχρι τα 3 ½ χρόνια περίπου. Σε αυτή την χρονική περίοδο το παιδί περνάει από το στάδιο της απόλυτης εξάρτησης από τους γονείς, στο στάδιο της αυτονομίας και ανεξαρτησίας. Στην πραγματικότητα παραμένει ακόμα ένα μικρό ανθρωπάκι ανυπεράσπιστο που συνεχίζει να εξαρτάται από τους μεγάλους για τα απαραίτητα. Μέσα του όμως αρχίζει μια μικρή επανάσταση. Αντιλαμβάνεται περισσότερο το περιβάλλον του, τις λέξεις, τις φράσεις, αρχίζει να διαθέτει ένα λεξιλόγιο πρωτόγονο μεν, αποτελεσματικό δε και έτσι ξεκινά να νιώθει, όχι πια σαν μία προέκταση της μητέρας, αλλά σαν ανεξάρτητο άτομο. Καταλαβαίνει πως είναι μικρό αλλά αντιμετωπίζει τον κόσμο και βαδίζει προς την κατάκτησή του. Και γι' αυτό έχει την ψυχολογία του κατακτητή.

Ωστόσο, δεν έχει ακόμα στο μυαλό του ακριβή εικόνα, των δυνατοτήτων του, για το ποια είναι τα όρια του, καθώς δεν έχει βρει ακόμη τη θέση του στον κόσμο σε σχέση με τους άλλους. Όταν, για παράδειγμα, θέλει το παιχνίδι που έχει ένα άλλο παιδάκι, δεν το κάνει από εγωισμό αλλά από φυσικό εγωκεντρισμό.

Μήνα με τον μήνα υπάρχει διαφορά. Και αυτό γιατί μέρα τη μέρα εξοικειώνεται με τον κόσμο ακόμα περισσότερο, οι ικανότητές του βελτιώνονται, ενώ οι νέες

εμπειρίες φαίνεται να μην τελειώνουν ποτέ. Επενδύει όλη την ενέργειά του στην ανάπτυξή του και στην κατάκτηση όσο περισσότερης αυτονομίας γίνεται. Και ωθείται πάντα μπροστά με μια αίσθηση σιγουριάς -δοκιμάζοντας τις ικανότητές και τις δυνατότητές του, τα «μπορώ» και τα «θέλω» του, όπως επίσης και τα περιθώρια του χώρου και του χρόνου που του δίνονται, συχνά παίζοντας με τα νεύρα και τις αντοχές σας.

Πώς να το αντιμετωπίσετε

Σίγουρα αυτή η καθημερινή πρόοδος του μωρού, σας κάνει περήφανους και ευχαριστημένους, από την άλλη όμως ανησυχείτε και προβληματίζεστε γιατί υπάρχουν φορές που δεν μπορείτε να ελέγξετε την υπερβολή του, ειδικά όταν εμφανίζει τον χαρακτήρα ενός μικρού «εγωκεντρικού τυράννου».

- Η υποχώρηση και η ανοχή, όσο και η άρνηση και αυστηρότητα στο παιδί είναι και οι δύο ισότιμα λάθος επιλογές.

- Καθώς κανένα παιδί πριν από την ηλικία των 2 ½ με 3 χρονών δεν είναι σε θέση να αντιληφθεί τα «πρέπει» και τους «κανόνες» των μεγάλων, σε αυτή τη φάση της ανάπτυξής τους, έχουν απόλυτη ανάγκη κάποιος να τους ορίσει τα όρια για το τι είναι δυνατό να γίνει και τι όχι. Όρια τα οποία θα πρέπει να είναι συγκεκριμένα, αιτιολογημένα και κατανοητά στα παιδιά και όχι σε εμάς. Έχοντας συνηθίσει μέχρι και πριν λίγο καιρό να είναι οι ευνοημένοι και οι χαϊδεμένοι (αρκούσε να κλαψουρίσει λίγο και έπαιρνε αυτό που ήθελε), δεν μπορεί να καταλάβει, πως από τη μια μέρα στην άλλη οι επιθυμίες του δεν ικανοποιούνται άμεσα.

- Αποφεύγετε να του παρέχετε υλικά ανταλλάγματα στην προσπάθειά σας, να αφήσει κάποιο παιχνίδι που μπορεί να άρπαξε από κάποιο άλλο παιδάκι και γενικότερα στην προσπάθειά σας να του βάλετε όρια. Αργά η γρήγορα, θα αρχίσει από μόνο του να ζητάει κάτι προκειμένου να σας κάνει το χατίρι.

- Θα πρέπει να έχετε αρκετή υπομονή, πολλά από όσα θα λέτε στα μικρά σας ζιζάνια, θα πρέπει να τα επαναλάβετε αρκετές φορές μέχρι να τα δείτε να συμβαίνουν. Δε σημαίνει πως το παιδάκι σας, δεν σας ακούει - υπακούει, αυτό που συμβαίνει στην πραγματικότητα είναι, το ότι δεν καταλαβαίνει γιατί αυτό που κάνει - που παίζει, που ζητάει - είναι λάθος.

- Γίνετε πιο ελαστικοί και διαλλακτικοί, κρατώντας όμως σταθερές απέναντι στο μωρό που έχει ανάγκη από όρια αλλά και προστασία. Είναι μια περίοδος στην οποία θα πρέπει να μάθετε να «παζαρεύετε» με το παιδί όταν εκείνο γίνεται εγωκεντρικό και έχει παράλογες επιθυμίες.

- Μην υποχωρείτε σε όλες του τις απαιτήσεις μόνο και μόνο για να το ευχαριστήσετε ή για να αποφύγετε την γκρίνια του. Έτσι το κακομαθαίνετε, του δίνετε την εντύπωση πως μπορεί να έχει τα πάντα και του γεννάτε την αίσθηση της παντοδυναμίας. Όταν λοιπόν, κάποια στιγμή, θα βρεθεί κόντρα σε μια άλλη θέληση ισοδύναμα αποφασισμένη (το άλλο παιδάκι που δεν θα θέλει να δώσει το παιχνίδι του) και θα ανακαλύψει, όχι μόνο την ύπαρξη ορίων στις δυνατότητές του, αλλά και τους κανόνες που είναι απαραίτητοι να τηρούνται για να είμαστε αποδεκτοί ανάμεσα στους άλλους, τότε θα δυσκολευτεί να καταλάβει το «γιατί», θα νιώσει περιορισμένο και θα πληγωθεί.

- Μην είστε συνέχεια αρνητικοί και με το «όχι». Εδώ ο κίνδυνος είναι ο ακριβώς αντίθετος, δηλαδή το παιδί ν' αναπτύξει ένα αίσθημα ανικανότητας και κατωτερότητας. Με μια τέτοια στάση το παιδί υποβάλλεται σε μια καθημερινή απογοήτευση, με κίνδυνο να μειωθεί η περιέργειά του και η ανάγκη ανεξαρτησίας και αυτονομίας που διαθέτει.

- Να είστε σταθεροί και συνεπείς στην συμπεριφορά σας. Το παιδί πρέπει να γνωρίζει με σιγουριά τι μπορεί να κάνει και τι όχι. Αν την μία μέρα του λέτε «ναι» και την επόμενη «όχι», δεν μπορεί να καταλάβει τι τελικά ισχύει και ποιο είναι το όριο και ο κανόνας. Αντιλαμβάνεται μόνο πως κάποια πράγματα εξαρτώνται από τη διάθεση του μπαμπά και της μαμάς...οπότε γιατί να μην προσπαθήσει να τους αλλάξει την γνώμη με -τι άλλο;- κλάματα, κραυγές και θυμό.

- Να δίνετε, ως γονείς, κοινούς κανόνες και να θέτετε κοινά όρια στο παιδάκι σας. Όταν η μαμά του απαγορεύει κάτι και ο μπαμπάς του το επιτρέπει ή το αντίστροφο, είναι πολύ δύσκολο να καταφέρετε να του δείξετε ποιο είναι το όριο και τι μπορεί να κάνει και τι όχι. Το ίδιο ισχύει και για όσους εμπιστεύεστε για την προστασία του μικρού σας, που συνήθως είναι οι παππούδες και οι γιαγιάδες. Η διαδικασία των ορίων θα είναι πολύ δύσκολη και η φάση είναι «όλα δικά μου» θα διαρκέσει περισσότερο αν κάθε λιθαράκι που βάζετε γκρεμίζεται.

Με την συνεργασία της κας Χρυσάνθης Παπαγεωργοπούλου (Ψυχολόγος - Ειδική Παιδαγωγός)

Από: Νινέττα Φαφούτη

Πηγή: imommy.gr